

τους, ἐπὶ μίαν καὶ ἐπέκεινα χιλιετηρίδα, μεθ' ὅλην τὴν διαφθο-
 ρὰν καὶ ἐξαχρείωσιν τῶν ἐν Βυζαντίῳ ἀρχῶν, μεθ' ὅλην τὴν
 σπατάλην τοῦ δημοσίου πλούτου εἰς αὐτὴν καὶ μόνην τὴν πό-
 λιν καὶ τὴν παντελῆ σχεδὸν τῶν ἐπαρχιῶν ἐγκατάλειψιν ἢ
 μᾶλλον ἴσως ἔνεκα τῆς ἐγκαταλείψεως ταύτης. Αἱ ἐπαρχίαι
 ἐγκαταλελειμμέναι μὲν εἰς ἑαυτάς, ἀλλὰ ποιούμεναι χρῆ-
 σιν τῶν πολιτειακῶν αὐτῶν θεσμῶν τῶν ἐόντων ὅπως δῆ-
 ποτε ἀνοικτὸν τὸ στάδιον εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν,
 εἰς τὸν συναγωνισμὸν, εἰς τοὺς ἐλευθέρους συνεταιρισμοὺς,
 ἐπλούτου μεθ' ὅλους τοὺς βαρεῖς φόρους, ἀνεπτύσσοντο
 ὕλικῶς καὶ ἠθικῶς μεθ' ὅλας τὰς δηώσεις καὶ ἐπιδρομάς,
 ἐξεύρισκον θαυμασίους βιομηχανικοὺς πόρους, ἐγένων ἄν-
 δρας, ὧν στεῖρον ἦν τὸ Βυζάντιον, ἄνδρας πολιτικοὺς, στρα-
 τηγούς, λογίους, ἄνδρας δι' ὧν τοςάκις ἀνεκαίνισαν τὴν
 τὴν διεφθαρμένην τοῦ Βυζαντίου ἀρχὴν, ἀφικομένην εἰς τὸ
 μὴ περαιτέρω τῆς ἀθλιότητος, νῦν μὲν ἡ Μικρὰ Ἀσία, ἄλ-
 λοτε δ' ἡ Μακεδονία, ἄλλοτε ἡ Θράκη, ἄλλοτε ἡ ἐλευθέ-
 ρα Ἑλλάς. Ἀνάγνωτε τὸν κατάλογον τῶν βυζαντινῶν αὐ-
 τοκρατόρων, τῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν καὶ λογίων καὶ
 εὐρήσετε ὅτι γενέτειραι τῶν περιφανεστάτων ἐξ αὐτῶν,
 ἐκείνων οἵτινες ἔσωσαν τὸ κράτος ἐν κρίσιμοις καιροῖς,
 εἶσιν αἱ ἐπαρχίαι αὗται ἐν αἷς ἦνθει ἔτι ἡ ἰδιωτικὴ πρωτο-
 βουλία ἢ ἐν Βυζαντίῳ τέλεον ἀποπνιγεῖσα. Τότε δὲ τὸ
 κράτος κατέπεσεν ὅτε ἐξέλιπον τὰ μεγάλα ταῦτα φυτώρια,
 ἅπερ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κατακτητὰς κατὰ τοὺς πρώτους
 χρόνους παρέσχον πολλοὺς τῶν περιδοξοτάτων πολιτικῶν
 καὶ στρατιωτικῶν αὐτῶν ἀνδρῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἣτις
 ἐπῆλθεν ἰδίᾳ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους καὶ ἐγέννη-
 σεν εἶδος τι Ἀναγεννήσεως, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐξεδηλώθη
 καὶ οἱ πρῶτοι μνηταὶ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν ἑλληνικὴν φιλο-